

## فهرست مطالب

### فصل اول: کلیات بیمه‌های اتکایی..... ۱

۱-۱. مقدمه ..... ۱

۲-۱. جبران به موقع خسارت ..... ۸

۱-۲-۱. جبران خسارت براساس پراکندگی ..... ۹

۲-۲-۱. جبران خسارت براساس تنوع رشته‌های بیمه ..... ۱۰

۳-۲-۱. جبران خسارت براساس همگون‌سازی ریسک‌ها ..... ۱۰

۳-۱. بیمه مشترک ..... ۱۱

۴-۱. بیمه اتکایی ..... ۱۲

۱-۴-۱. کارکرد بیمه اتکایی ..... ۱۴

۲-۴-۱. تغییرات اقتصادی ..... ۱۶

۳-۴-۱. تغییرات اجتماعی ..... ۱۷

۴-۴-۱. تغییر روش‌های بیمه‌ای ..... ۱۸

۵-۴-۱. تغییرات بر اثر پیشرفت علوم ..... ۱۸

۵-۱. کلیات ..... ۲۰

۱-۵-۱. ریسک‌های ناشی از مورد بیمه (ریسک اصلی) ..... ۲۰

۲-۵-۱. ریسک‌های ناشی از بیمه‌گر واگذارنده یا بیمه‌گر اتکایی ..... ۲۱

۳-۵-۱. ریسک‌های خارج از کنترل طرفین قرارداد ..... ۲۱

۴-۵-۱. ذات ریسک در بیمه اتکایی ..... ۲۲

۵-۵-۱. حد اعلاى حسن‌نیت ..... ۲۳

۶-۵-۱. وضعیت بیمه اتکایی در صورت ورشکستگی بیمه‌گر واگذارنده ..... ۲۴

۶-۱. تاریخچه بیمه اتکایی ..... ۲۵

۷-۱. جنبه‌های حقوقی بیمه اتکایی ..... ۲۹

۸-۱. جنبه‌های مالی بیمه اتکایی ..... ۳۳

فصل دوم: نگهداشت، بیمه اتکایی اختیاری و اجباری ..... ۳۷

۱-۲. نگهداشت ..... ۳۷

۱-۱-۲. چگونگی تعیین نگهداشت ..... ۳۷

۲-۱-۲. نحوه تعیین نگهداشت ..... ۳۸

۳-۱-۲. نگهداشت به حساب خود ..... ۳۸

۴-۱-۲. ملاحظات نگهداشت در مورد صدور ..... ۳۸

۵-۱-۲. ملاحظات نگهداشت در موارد خاص ..... ۳۸

۶-۱-۲. ملاحظات نگهداشت در مورد گروه ریسک‌ها ..... ۳۹

۲-۲. بیمه اتکایی اختیاری ..... ۴۷

۱-۲-۲. مزایای بیمه اتکایی اختیاری ..... ۵۲

۲-۲-۲. معایب بیمه اتکایی اختیاری ..... ۵۳

۳-۲. بیمه‌های اتکایی اجباری یا قراردادی ..... ۵۴

۱-۳-۲. تعریف بیمه اتکایی قراردادی یا اجباری ..... ۵۴

۲-۳-۲. وضعیت طرفین قرارداد در بیمه اتکایی اجباری یا قراردادی ..... ۵۵

۳-۳-۲. دامنه پوشش قرارداد اتکایی اجباری (موضوع قرارداد) ..... ۵۵

۴-۳-۲. قلمرو جغرافیایی قرارداد (موضوع قرارداد) ..... ۵۶

۵-۳-۲. استثنای اتکایی قراردادی ..... ۵۷

۶-۳-۲. وابستگی سیاست مالی بیمه‌گر اتکایی به سیاست مالی واگذارنده در اتکایی

قراردادی ..... ۵۸

۷-۳-۲. حق بازرسی در اتکایی قراردادی ..... ۵۹

۸-۳-۲. شروع و خاتمه قرارداد در اتکایی قراردادی ..... ۶۰

۹-۳-۲. داوری در اتکایی قراردادی ..... ۶۱

فصل سوم: قراردادهای اتکایی نسبی ..... ۶۴

۱-۳. مقدمه ..... ۶۴

۲-۳. انواع قراردادهای اتکایی نسبی ..... ۶۴

۱-۲-۳. قرارداد اتکایی مشارکت ..... ۶۴

- ۲-۲-۳. قراردادهای اتکایی مازاد سرمایه ..... ۶۶
- ۳-۲-۳. پوشش اتکایی اختیاری - اجباری ..... ۷۰
- ۴-۲-۳. پوشش اتکایی باز ..... ۷۱
- ۵-۲-۳. پوشش اتکایی نیمه خودکار ..... ۷۲
- ۶-۲-۳. پوشش اتکایی اجباری - اختیاری ..... ۷۲
- ۷-۲-۳. پوشش اتکایی مختلط مشارکت و مازاد سرمایه ..... ۷۲
- ۸-۲-۳. واگذاری‌های اولیه ..... ۷۴
- ۳-۳. کلوزهای قابل الحاق به قراردادهای نسبی ..... ۷۴
- ۱-۳-۳. ظرفیت صدور ..... ۷۵
- ۲-۳-۳. ظرفیت نگهداشت ..... ۷۶
- ۳-۳-۳. پوشش اتکایی ..... ۷۷
- ۴-۳-۳. اختصاص سهم اتکایی ..... ۷۸
- ۵-۳-۳. پیشنهاد بیمه اتکایی اختیاری ..... ۷۸
- ۶-۳-۳. شرایط واگذاری‌ها ..... ۸۰
- ۷-۳-۳. تغییرات و اصلاحات قرارداد ..... ۸۳
- ۸-۳-۳. مدارک صدور ..... ۸۳
- ۹-۳-۳. بردرو ..... ۸۴
- ۱۰-۳-۳. اشتباه یا قلم افتادگی در قراردادهای اتکایی ..... ۸۹
- ۱۱-۳-۳. اعلام خسارت ..... ۸۹
- ۱۲-۳-۳. نحوه پرداخت خسارت ..... ۹۱
- ۱۳-۳-۳. مشورت ..... ۹۲
- ۱۴-۳-۳. هزینه‌های تصفیه خسارت ..... ۹۲
- ۱۵-۳-۳. بازیافتی‌ها ..... ۹۳
- ۱۶-۳-۳. خسارت نقدی ..... ۹۳
- ۱۷-۳-۳. بردرو خسارت ..... ۹۵
- ۱۸-۳-۳. فهرست خسارت‌های معوق ..... ۹۶
- ۱۹-۳-۳. توزیع نسبی هزینه‌های واگذارنده (کارمزد) ..... ۹۸

|     |                                                                         |
|-----|-------------------------------------------------------------------------|
| ۱۰۰ | ..... کارمزد اضافی ۲۰-۳-۳                                               |
| ۱۰۶ | ..... مشارکت در سود ۲۱-۳-۳                                              |
| ۱۱۴ | ..... حساب‌ها ۲۲-۳-۳                                                    |
| ۱۱۵ | ..... سپرده ذخیره حق بیمه ۲۳-۳-۳                                        |
| ۱۱۸ | ..... سپرده ذخیره خسارت ۲۴-۳-۳                                          |
| ۱۱۸ | ..... پرتفوی ورودی و خروجی ۲۵-۳-۳                                       |
| ۱۲۵ | ..... واگذاری ذخیره خسارت ۲۶-۳-۳                                        |
| ۱۲۷ | ..... فصل چهارم: قراردادهای اتکایی غیرنسبی                              |
| ۱۲۷ | ..... ۱-۴ مقدمه                                                         |
| ۱۲۸ | ..... ۲-۴ انواع قراردادهای اتکایی غیرنسبی                               |
| ۱۲۸ | ..... ۱-۲-۴ پوشش اتکایی مازاد خسارت برای هر ریسک                        |
| ۱۲۹ | ..... ۲-۲-۴ پوشش اتکایی مازاد خسارت برای حوادث فاجعه‌آمیز               |
| ۱۳۱ | ..... ۳-۲-۴ پوشش اتکایی مازاد خسارت مشترک                               |
| ۱۳۱ | ..... ۴-۲-۴ پوشش مازاد خسارت ریسک دوم                                   |
| ۱۳۲ | ..... ۳-۴ کلوزهای عمومی قراردادهای غیرنسبی                              |
| ۱۳۳ | ..... ۱-۳-۴ موضوع و گستره قرارداد                                       |
| ۱۳۴ | ..... ۲-۳-۴ استثنایها                                                   |
| ۱۳۴ | ..... ۳-۳-۴ سیاست صدور                                                  |
| ۱۳۷ | ..... ۴-۳-۴ ظرفیت نگهداشت خالص                                          |
| ۱۳۹ | ..... ۵-۳-۴ ساختار پوشش اتکایی مازاد خسارت و تعیین سهم بیمه‌گران اتکایی |
| ۱۴۲ | ..... ۶-۳-۴ تجدید پوشش                                                  |
| ۱۴۴ | ..... ۷-۳-۴ حق بیمه اتکایی                                              |
| ۱۴۶ | ..... ۸-۳-۴ اعلام خسارت                                                 |
| ۱۴۷ | ..... ۹-۳-۴ پرداخت خسارت                                                |
| ۱۴۸ | ..... ۱۰-۳-۴ فهرست خسارت‌های معوق                                       |
| ۱۴۸ | ..... ۱۱-۳-۴ خاتمه قرارداد                                              |

|     |                                                                      |
|-----|----------------------------------------------------------------------|
| ۱۴۹ | ۴-۴. تجزیه و تحلیل بعضی از ویژگی های قراردادهای نسبی                 |
| ۱۴۹ | ۴-۴-۱. اطلاعات اساسی                                                 |
| ۱۵۰ | ۴-۴-۲. پیش بینی                                                      |
| ۱۵۰ | ۴-۴-۳. حق بیمه                                                       |
| ۱۵۱ | ۴-۴-۴. شکل های حق بیمه                                               |
| ۱۵۲ | ۴-۴-۵. مثال هایی در مورد حق بیمه متغیر قراردادهای اتکایی مازاد خسارت |
| ۱۵۶ | ۴-۴-۶. در معرض ریسک های پویا                                         |
| ۱۵۷ | ۴-۴-۷. پتانسیل خسارت پویا                                            |
| ۱۵۹ | ۴-۴-۸. کلوز ثبات                                                     |
| ۱۶۰ | ۴-۴-۹. مثال هایی در مورد کاربرد کلوز ثبات                            |
| ۱۶۴ | ۴-۴-۱۰. سایر کلوز های خاص                                            |
| ۱۶۴ | ۴-۴-۱۰-۱. اعلام خسارت                                                |
| ۱۶۵ | ۴-۴-۱۰-۲. سود زمان تأخیر در پرداخت خسارت                             |
| ۱۶۸ | ۴-۴-۱۱. تجزیه و تحلیل آمار در رشته مسئولیت عمومی در مقابل شخص ثالث   |
| ۱۶۹ | ۴-۴-۱۱-۱. کلوز «آماري» (کلوز تعدیل حق بیمه)                          |
| ۱۷۰ | ۴-۴-۱۲. اصول بنیادی قراردادهای اتکایی غیرنسبی                        |
| ۱۷۰ | ۴-۴-۱۲-۱. نظر بنیادی ۱                                               |
| ۱۷۰ | ۴-۴-۱۲-۲. نظر بنیادی ۲                                               |
| ۱۷۱ | ۴-۴-۱۲-۳. نظر بنیادی ۳                                               |
| ۱۷۱ | ۴-۴-۱۲-۴. نظر بنیادی ۴                                               |
| ۱۷۱ | ۴-۴-۱۲-۵. نظر بنیادی ۵                                               |
| ۱۷۱ | ۴-۴-۱۲-۶. نظر بنیادی ۶                                               |
| ۱۷۲ | ۴-۴-۱۲-۷. نظر بنیادی ۷                                               |
| ۱۷۲ | ۴-۴-۱۲-۸. نظر بنیادی ۸                                               |
| ۱۷۲ | ۴-۵. قرارداد اتکایی بزرگترین خسارت                                   |
| ۱۷۳ | ۴-۵-۱. نحوه اجرای LCR                                                |
| ۱۷۴ | ۴-۵-۲. مزایای LCR نسبت به پوشش مازاد خسارت با کاستنی های شاخص دار    |

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| فصل پنجم: اتکایی براساس رشته‌های مختلف بیمه                            | ۱۷۷ |
| ۱-۵. اتکایی در رشته آتش‌سوزی                                           | ۱۷۷ |
| ۱-۱-۵. قراردادهای اتکایی نسبی در رشته آتش‌سوزی                         | ۱۷۷ |
| ۲-۱-۵. ریسک‌های تحت پوشش قرارداد اتکایی نسبی در رشته آتش‌سوزی          | ۱۷۹ |
| ۳-۱-۵. استثنای قراردادهای اتکایی نسبی در رشته آتش‌سوزی                 | ۱۷۹ |
| ۴-۱-۵. شرایط خاص قرارداد اتکایی نسبی در رشته آتش‌سوزی                  | ۱۸۰ |
| ۵-۱-۵. انواع قراردادهای اتکایی غیرنسبی در رشته آتش‌سوزی                | ۱۸۲ |
| ۶-۱-۵. ریسک‌های تحت پوشش اتکایی غیرنسبی در رشته آتش‌سوزی               | ۱۸۶ |
| ۲-۵. اتکایی در رشته دزدی و حوادث عمومی (متفرقه)                        | ۱۸۹ |
| ۱-۲-۵. انواع قراردادهای اتکایی در رشته دزدی                            | ۱۸۹ |
| ۲-۲-۵. ریسک‌های تحت پوشش در اتکایی رشته دزدی                           | ۱۹۱ |
| ۳-۲-۵. استثنای در اتکایی رشته دزدی                                     | ۱۹۱ |
| ۴-۲-۵. انواع قراردادهای اتکایی غیرنسبی در رشته بیمه دزدی               | ۱۹۲ |
| ۵-۲-۵. اطلاعات کلی در مورد رشته حوادث عمومی                            | ۱۹۲ |
| ۶-۲-۵. انواع قراردادهای اتکایی نسبی در رشته حوادث عمومی                | ۱۹۳ |
| ۷-۲-۵. ریسک‌های تحت پوشش و استثناء شده در اتکایی رشته حوادث عمومی      | ۱۹۴ |
| ۸-۲-۵. قراردادهای مازاد خسارت کلاسیک در رشته حوادث عمومی               | ۱۹۵ |
| ۹-۲-۵. توضیحات نهایی اتکایی نسبی در رشته حوادث عمومی و دزدی            | ۱۹۵ |
| ۳-۵. قراردادهای اتکایی رشته بیمه اتومبیل                               | ۱۹۶ |
| ۱-۳-۵. انواع قراردادهای اتکایی در رشته اتومبیل                         | ۱۹۶ |
| ۲-۳-۵. ریسک‌های تحت پوشش در اتکایی بیمه اتومبیل                        | ۱۹۷ |
| ۳-۳-۵. استثنای در اتکایی بیمه اتومبیل                                  | ۱۹۷ |
| ۴-۳-۵. ظرفیت صدور در اتکایی بیمه اتومبیل                               | ۱۹۸ |
| ۵-۳-۵. بردرو در اتکایی بیمه اتومبیل                                    | ۱۹۸ |
| ۶-۳-۵. انواع قراردادهای اتکایی غیرنسبی در بیمه اتومبیل                 | ۱۹۸ |
| ۴-۵. قرارداد اتکایی بیمه مسئولیت عمومی در مقابل شخص ثالث               | ۲۰۱ |
| ۱-۴-۵. انواع قراردادهای اتکایی در بیمه مسئولیت عمومی در مقابل شخص ثالث | ۲۰۱ |

- ۲-۴-۵. ریسک‌های تحت پوشش و استثناء شده در اتکایی نسبی ..... ۲۰۱
- ۳-۴-۵. انواع قراردادهای اتکایی غیرنسبی ..... ۲۰۴
- ۵-۵. بیمه اتکایی در رشته بیمه‌های اشخاص ..... ۲۰۵
- ۱-۵-۵. بیمه حقوق بیکاری کارگران ..... ۲۰۵
- ۲-۵-۵. بیمه بیماری ..... ۲۰۵
- ۳-۵-۵. بیمه حوادث اشخاص ..... ۲۰۵
- ۴-۵-۵. قراردادهای نسبی در اتکایی بیمه‌های اشخاص ..... ۲۰۶
- ۵-۵-۵. ریسک‌های تحت پوشش در اتکایی نسبی بیمه‌های اشخاص ..... ۲۰۷
- ۶-۵-۵. قراردادهای غیرنسبی در اتکایی بیمه‌های اشخاص ..... ۲۰۸
- ۶-۵. قراردادهای اتکایی ریسک‌های کشاورزی ..... ۲۰۸
- ۱-۶-۵. بیمه تگرگ ..... ۲۰۸
- ۲-۶-۵. بیمه دام ..... ۲۰۸
- ۷-۵. قراردادهای اتکایی در بیمه‌های مهندسی ..... ۲۰۹
- ۱-۷-۵. انواع قراردادهای اتکایی در بیمه‌های مهندسی ..... ۲۰۹
- ۲-۷-۵. ریسک‌های تحت پوشش در اتکایی در بیمه‌های مهندسی ..... ۲۱۴
- ۸-۵. قراردادهای اتکایی ریسک‌های اعتبار ..... ۲۱۵
- ۱-۸-۵. بیمه تضمین ..... ۲۱۶
- ۲-۸-۵. بیمه اعتبار بازرگانی و بیمه اعتبار صادرات ..... ۲۱۶
- ۹-۵. قراردادهای اتکایی بیمه دریایی ..... ۲۱۶
- ۱-۹-۵. انواع قراردادهای اتکایی بیمه دریایی ..... ۲۱۷
- ۲-۹-۵. خصوصیات قراردادهای اتکایی بیمه دریایی ..... ۲۲۰
- ۳-۹-۵. ویژگی‌های قراردادهای اتکایی بیمه دریایی ..... ۲۲۱
- ۴-۹-۵. انواع قراردادهای اتکایی غیرنسبی در بیمه‌های دریایی ..... ۲۲۲
- ۵-۹-۵. خصوصیات اتکایی غیرنسبی در بیمه‌های دریایی ..... ۲۲۲
- ۱۰-۵. قراردادهای اتکایی در رشته‌های بیمه هواپیمایی ..... ۲۲۳
- ۱-۱۰-۵. ریسک‌های تحت پوشش در اتکایی بیمه هواپیمایی ..... ۲۲۳
- ۲-۱۰-۵. استنهاها در اتکایی بیمه هواپیمایی ..... ۲۲۳

۳-۱۰-۵. قراردادهای اتکایی غیرنسبی در بیمه هواپیمایی ..... ۲۲۴

۴-۱۰-۵. سایر ملاحظات در اتکایی بیمه هواپیمایی ..... ۲۲۴

فصل ششم: تشکیلات و سیاست‌های اتکایی ..... ۲۲۵

۱-۶. سازمان اداره اتکایی ..... ۲۲۵

۱-۱-۶. پذیرش ریسک ..... ۲۲۷

۲-۱-۶. دفتر صدور و ثبت اتکایی ..... ۲۲۸

۳-۱-۶. خسارت‌ها ..... ۲۲۹

۴-۱-۶. صورتحساب‌های سه‌ماهه ..... ۲۳۰

۵-۱-۶. صورتحساب‌های کارمزد اضافی ..... ۲۳۱

۶-۱-۶. صورتحساب مشارکت در سود ..... ۲۳۱

۷-۱-۶. صورتحساب‌های حق بیمه قراردادهای غیرنسبی ..... ۲۳۲

۸-۱-۶. صورتحساب‌های خاص برای تغییرات پرتفوی ..... ۲۳۳

۹-۱-۶. مکاتبات با بیمه‌گران اتکایی ..... ۲۳۳

۱۰-۱-۶. نحوه تهیه آمارهای لازم ..... ۲۳۴

۲-۶. سیاست اتکایی ..... ۲۴۳

۱-۲-۶. بیمه اتکایی منفعلانه ..... ۲۴۳

۲-۲-۶. بیمه اتکایی فعال ..... ۲۴۵

۳-۶. اطلاعات مورد نیاز برای نرخ دادن بیمه اتکایی ..... ۲۴۷

۱-۳-۶. بیمه اتکایی نسبی ..... ۲۴۷

۲-۳-۶. بیمه اتکایی غیرنسبی ..... ۲۴۷

۴-۶. مقایسه پیشنهادهای بیمه اتکایی ..... ۲۵۸

۵-۶. وظیفه دلال بیمه اتکایی ..... ۲۶۰

۶-۶. صندوق ..... ۲۶۱

فصل هفتم: قوانین و مقررات مربوط به بیمه‌های اتکایی ..... ۲۶۵

۱-۷. قوانین و مقررات مربوط به بیمه اتکایی مصوبات شورای عالی بیمه ..... ۲۶۵

۱-۱-۷. آیین‌نامه شماره ۱ ..... ۲۶۵

۲۷۱ ..... ۷-۱-۲. آیین نامه شماره ۷

۲۷۲ ..... ۷-۱-۳. آیین نامه شماره ۱۶

۲۸۳ ..... ۷-۱-۵. آیین نامه شماره ۷۶

۲۹۰ ..... ۷-۱-۶. آیین نامه شماره ۹۱

۲۹۸ ..... ۷-۲. نمونه قرارداد اتکایی بین شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ج.ا.ایران

۳۰۲ ..... منابع